

Høringsuttalelse: Strømprisutvalgets rapport «Balansekunst»

Næringsalliansen i Agder (NiA) har fulgt arbeidet med strømprisutvalget med stor interesse, og hadde stor forventning til rapporten som ble lagt frem i oktober. NiA er et samarbeid mellom næringsforeninger, næringshager og innovasjonsselskaper, og representerer bedrifter på tvers av bransjer i hele Agder.

Våre medlemmer er svært opptatt av strømprisene. I en undersøkelse Næringsforeningen i Kristiansandsregionen utførte i november, svarte nesten 40 prosent at de vedvarende høye prisene utgjør en trussel for virksomhetens fremtid. Vi har da også flere eksempler på konkurser i vår region som henger tett sammen med strømprisene.

Vår overordnede vurdering av regjeringens politikk, er at den ikke i tilstrekkelig grad tar inn over seg alvoret som næringslivet i Sør-Norge befinner seg i, og da i særdeleshet NO2 (deler av Hordaland, Rogaland, Agder, Telemark og Vestfold). Det er vanskelig å finne en situasjon som har mer preg av krise. Utvalget slår også fast at ingen demokratiske land kan “akseptere de økonomiske konsekvensene som kraftmarkedet har levert i denne perioden”.

Selv om vi ikke har priser slik vi så mot slutten av 2022, så er ikke markedet friskmeldt. Imidlertid peker ikke utvalget på løsninger på kort sikt, utover å påpeke at dette er et politisk ansvar.

Utvalget har på en god måte forklart hvordan kraftsystemet fungerer, og pekt på at det er en rekke muligheter for å gjøre prisvariasjonene mindre og prisenivået mer forutsigbart.

Vår vurdering av rapporten er at utvalget peker på en rekke gode tiltak, men at disse enten er langsiktige eller ikke har noen priseffekt. Utvalget svarer derfor ikke på utfordringene som strømkundene, spesielt i prisområde NO2, står i.

Det forventes at regjeringen iverksetter tiltak som reduserer prisforskjellene NO2 blir utsatt for. Vi vil derfor forlange at regjeringen tar grep som også vil ha kortsiktig effekt, og vi er spesielt bekymret for den langsiktige effekten de siste toårs prisbilde har hatt for næringslivet.

Tiltak vi mener at regjeringen må vurdere og som vi mener kan ha en positiv effekt for NO2 strømkundene på kort og mellomlang sikt er:

1. Flaskehalsinntektene som Statnett får må fordeles etter hvor de har oppstått - ikke omfordeles nasjonalt som i dag. Ca. 50 % av 12,6 mrd. kommer fra NO2, dette kan gjennomføres i løpet av kort tid – Dette er et omfordelingstiltak som kan iverksettes raskt.
2. Etablere nye regler for strategisk reserve i vannmagasinene for å hindre norsk forsyningskrise. Reglene må revideres for å unngå at de store flerårs magasinene (som Blåsjø) bokstavelig talt kan tømmes på grunn av etterspørsel fra utlandet, som i 2022.

3. Utrede en felles prissone sør for Dovre og Sognefjorden – i dag er dette NO1, 2 og 5. Dette tiltaket er et mellomlangt perspektiv.
4. Lempe på kravet om N-1 for belastning av kraftnettet i retning av N-0,9. Dvs. kunne frigjøre noe av sikringskapasiteten basert på lokale og regionale risikoberegninger. Grunnlaget her må være regionale vurderinger i større grad enn tidligere.
5. Regjeringen bes også utrede en ren strømstøtteordning for næringsliv for å sikre lavere og likere pris, og konkurransedyktige betingelser i hele landet.

Sammendrag

Strømprisutvalget har levert sin rapport til olje- og energidepartementet. Utfordringene i de europeiske landene har påvirket kraftprisene også i Norge, spesielt i NO2. Der tilknytningen til det europeiske kraftmarkedet er større enn i landet ellers.

De har i sin rapport gitt en beskrivelse og vurdering av hvordan roller og ansvar er fordelt i det økosystemet som fører fram til sluttbrukerprising av strøm. Det er et komplekst system med mange aktører og roller som skal til for at vi kan ha et balansert kraftsystem. Det er klart en kompliserende faktor at det norske kraftsystemet er tett koplet på det nord-europeiske kraftsystemet både fysisk i form av utvekslingskabler og i forhold til prisdannelse.

Utvalget har få anbefalinger, og de kan kort oppsummeres med:

- På tross av sine utfordringer er dagens system dog det beste vi har.
- Utbygging av mer produksjonskapasitet og et bedre kraftutvekslingssystem er den viktigste løsningen for en framtidig mer stabil og forutsigbar pris
- Flere av strømkundene bør velge varianter av fastpriskontrakter med sine strømleverandører.

Utvalget registrerer at utfordringene med prisforskjellene mellom de fem prisområdene i Norge har vært betydelig de siste årene, og anerkjenner at det kan gi utfordringer for strømkundene:

“Forskjeller i strømpris mellom ulike områder kan virke konkurransevridende for bedrifter innad i Norge. Bedrifter lokalisert i områder med lavere strømpriser får bedre lønnsomhet. Relevante tiltak for å utjevne prisene mellom budområder er i hovedsak langsiktige”. (s. 102). De relevante langsiktige tiltakene for å jevne ut prisene mellom bud-områdene inkluderer å forbedre nettkapasiteten mellom dem, bedre utnyttelse av eksisterende kapasitet, og balansere kraftbehovet gjennom økt produksjon og/eller redusert forbruk.

Utvalgets vurderinger og anbefalinger svarer ikke på den situasjonen som strømkundene i NO2 har stått i de siste årene. Vi er ikke uenige i de langsiktige tiltakene, men situasjonen i NO2 med et langt høyere prisnivå enn de andre regionene adresseres ikke.

Og alt tyder på at situasjonen vil fortsette å være uforutsigbar mht. pris i NO2. En viktig årsak til dette er utfordringene med at Europa skal omstille sin kraftproduksjon til å stort

basere seg på uregulerbare kraftkilder som vind og sol. Og når NO2 er tettest knyttet til de europeiske markedene med utvekslingskabler til Danmark, Tyskland, Nederland og UK, får prissvingningene der direkte effekt inn mot NO2.

En rekke aktører som befinner seg i prisområde NO2 fryktet at Strømprisutvalgets rapport ville bli noe i denne retning: en rapport med få forslag til tiltak.

Aktører fra fylkeskommuner, kommuner og næringsforeninger- og allianser i regionen har samarbeidet for å få oppmerksomhet omkring hvor alvorlig situasjonen er for bedrifter, arbeidsplasser og forbrukere i NO2 området.

En felles vurdering av strømprisutvalgets rapport:

- Utvalget har ikke gått inn i den prisulempen som dagens organisering påfører alle strømkundene i NO2.
- Det kan ikke aksepteres at strømkundene i NO2 skal finne seg i denne vedvarende og langsiktige prisulempen
- Derfor ender vi opp med ett ordfører og næringslivs- drevet initiativ, for å få iverksatt tiltak
- Vår hensikt er å peke på virkemidler som kan bidra til lavere og mer forutsigbare priser i NO2, utover det som er kommet fra utvalget
- Ved å samle flest mulig aktører fra NO2 om et felles budskap, har vi større sjanse for å bli hørt.

I forlengelsen av dette er det utarbeidet en rapport av Æge Energy for å beskrive tiltak som vil ha en effekt på prisdannelsen i NO2. De tiltakene som vi mener regjeringen må vurdere på kort- og mellomlang sikt er:

- Flaskehalsinntektene som Statnett får må fordeles etter hvor de har oppstått - ikke omfordeles nasjonalt som i dag. Ca. 50 % av 12,6 mrd. kommer fra NO2, dette kan gjennomføres i løpet av kort tid – omfordelingstiltak.
- Faktiske prisforskjeller mellom prisområdene forverres – NO2 er mest utsatt. Dagens utvikling medfører en varig regional konkurranseulempe, som ikke er akseptabel. Det må utredes tiltak for som ikke medfører at næringslivet i NO2 går mot en bølge av nedleggelser.
- Etablere nye regler for strategisk reserve i vannmagasinene for å hindre norsk forsyningskrise, reglene må revideres for å unngå at de store flere års magasinene (som Blåsjø) bokstavelig talt kan tømmes på grunn av etterspørsel fra utlandet, som i 2022.
- Utrede en felles prissone sør for Dovre og Sognefjorden – i dag er dette NO1,2 og 5. Dette tiltaket er et mellomlangt perspektiv.

- Lempe på kravet om N-1 for belastning av kraftnettet i retning av N-0,9. Dvs. kunne frigjøre noe av sikringskapasiteten basert på lokale og regionale risikoberegninger. Grunnlaget her må være regionale vurderinger i større grad enn tidligere.

Tiltakene ble presentert for Olje- og energiministeren i et møte 14. November 2023. De ble også presentert til flere politikere på Stortinget samme dag. Formålet var å belyse utfordringer prisforskjellene medfører og presentere forslag til tiltak for å dempe prisulempen i NO2.

Vi nevnte innledningsvis om bedrifter som sliter og i noen tilfeller har gått konkurs. Et eksempel på det siste er Peppes pizza. Som nasjonal kjede er de underlagt nasjonal prissetting, men kan ikke hente inn ekstrakostnader i form av økte priser. Etter en grundig vurdering ble fastpris ikke vurdert som formålstjenlig her, gitt bedriftens utgangspunkt og vekstplaner. Andre eksempler er aktører som konkurrerer nasjonalt, men holder til i landets dyreste sone, som eksempel Hennig-Olsen. Men også store virksomheter som har tilgang til store industrielle kontrakter, påvirkes av de høye prisene. Et eksempel er Nikkelverket i Kristiansand. Prisene påvirker også aktører som idrettslag, som eksempel Vipers topphåndball.

Vi utelukker ikke fastprisavtaler kan passe noen, men dette har vært komplisert for bedriftsledere å ta stilling til. Mange inngåtte avtaler har gitt svært høye priser, mens det er eksempler på avtaler som fungerer bra. Det er nok til dels ulik praksis i rådgivning hos de ulike selskapene i møte med sine kunder.

Men også innen disse avtalene, ser vi at det er prisforskjeller mellom strømsone. Og vi må presiserer at fastprisavtale aldri kan løse utfordringene for et samlet næringsliv.

Våre betraktninger

Utvalget leverer generelle betraktninger om eksisterende organisering, og peker i liten grad på løsninger som kan avbøte situasjonen på kort- og mellomlang sikt. Utvalget har i stor grad sett på hvordan dagens organisering passer, har fungert. Etterlatt inntrykk er at det er på kraftbransjens premisser i større grad enn sluttbrukerens interesser.

NO2 som prisområde har nå over flere år vedvarende høyere og mer volatil strømpris enn de andre norske prisområdene.

Det er i dette området vi har de fleste utenlandskablene, og dermed er tettest på store prisfluktuasjoner i det europeiske kraftnettet. Dette har medført at alle i NO2-området har hatt en større og nå etter hvert langvarig prisulempe ved høyere kraftpriser enn de andre prisområdene.

Forventningene var at utvalget skulle presentere tiltak. Som for eksempel for å utligne prisforskjellene som resultat av prissmitte for NO2. I tillegg til tiltak som vil være utlignende på både kort og lengre sikt ved hjelp av kortsiktige og langsiktige virkemidler. Kortsiktige

tiltak kan være omfordeling av flaskehalsinntekter, langsiktige vil være mer energi og bedre nett. Til vår misnøye ble det ikke presentert noen tydelige kortsiktige tiltak.

Dette ser vi som de tydeligste føringene i rapporten:

- En større andel av kundene må sikre seg via fastpriskontrakter, noe som er en fornuftig tilnærming da vi uansett må forvente prisfluktuasjoner framover
- At dagens system, selv om det gir ugunstige utslag som nå i NO2, over lang tid er det beste.
- At den beste måten å komme ut av utfordringene er å skape et kraftoverskudd og bedre overføringsnett
- At endringer og støtteordninger er et politisk ansvar som må ordnes via vedtak, som videre kan stå i fare for å utfordre de etablererte markedsmekanismene

Det er provoserende at utvalget ikke har kommet frem til noe mer konkret, og det oppleves som om situasjonen i NO2 ikke tas på alvor. Det fremviser ingen signaler om vilje til å søke løsninger som demper den prisulempen som strømkundene i NO2 er påført.

Samarbeid om strømpriser

Grunnet store prisforskjeller mellom strømsoneene har det blitt inngått et samarbeid blant aktører i NO2. Målet med samarbeidet har vært å fremme hvilke utfordringer regionen opplever, samt komme med forslag til hvordan det kan løses.

Aktive deltakere:

- Rogaland Fylkeskommune
- Stavanger Kommune
- Kristiansand Kommune
- Haugaland Vekst (Regionrådet på Haugalandet)
- Ryfylke IKS
- Næringsforeningen i Haugesund
- Næringsforeningen i Stavangerregionen
- Næringsforeningen i Kristiansandsregionen
- Næringsforeningen i Grenlandsregionen
- New Kaupang

Æge Energy som er en av landets fremste kraftsystemspesialister, fikk i oppdrag å utarbeide et faktagrunnlag med forslag til avbøtende tiltak:

- Kvantifisere prisulempen som samlet sett antas å være for strømkunder i NO2-området.
- Identifisere tiltak som på kort og mellomlang sikt bør vurderes for å dempe den prisulempen som NO2 har til først og fremst NO1 og NO5.

Det har vært møte på Stortinget og et møte med Olje- og energiministeren.

[På stortinget var det møtt en rekke ordførere og næringslivsrepresentanter fra Haugesund i nord til Vestfold i sørøst](#), hvor gruppen fra NO2 fikk god mottakelse, og det ble lovet å følge saken og forslagene videre i forbindelse med høringen.

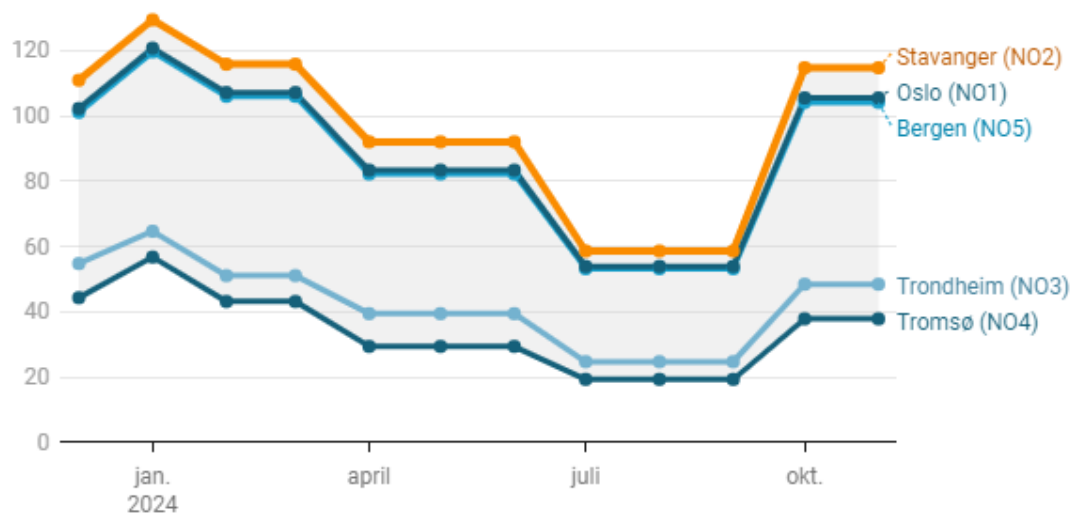
[Olje- og energiministeren avfeide bekymringene til NO2 med at tiltak allerede var iverksatt.](#)

Vi mener at det har vært grundig dokumentert at det ikke er tilfellet.

[I forbindelse med forslaget til Statsbudsjett som er lagt fram har faktisk OED budsjettet med høyere pris i NO2 i 2024, med ditto inntekter til statskassen.](#)

Regjeringens strømprisprognose for 2024

Alle tall er øre per kilowatttime (kWh)

Grafen viser terminprisene som er lagt til grunn i beregningene for strømsønadsordningene for budsjettåret 2024. Prisene under består av systempris pluss områdedifferansekontrakter (EPAD).

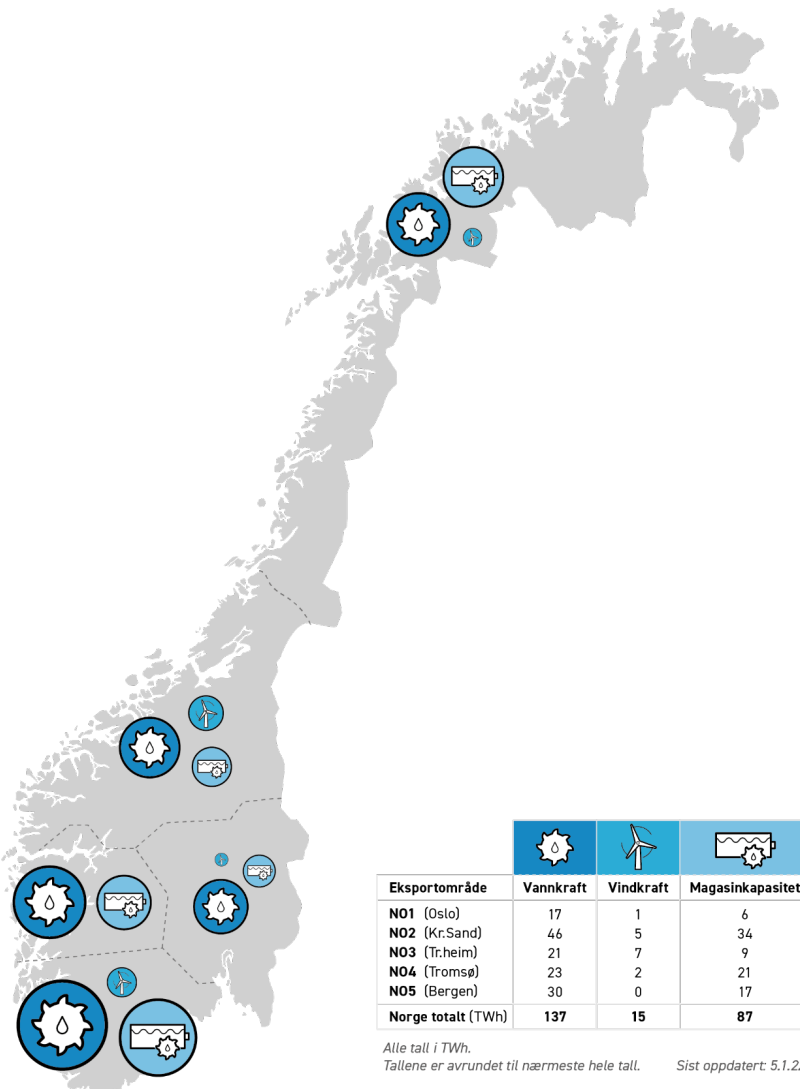
Grafikk: Aftenbladet 2023, VK • Kilde: Regjeringen.no • Last ned data • Laget med Datawrapper

Prisulempen på strøm medfører allerede utfordringer for industrien, som eksempelvis:

- Fatland har flyttet foredling av enkelte råvarer til Trøndelag. (NO3)
- Kverneland reduserer på Jæren og flytter produksjon ut av Norge
- Alcoa i Farsund vurderer full nedstengning
- Vi viser ellers til eksemplene lenger oppe fra Agder

NO2-området, med sine 1,5 millioner innbyggere og mange store eksportbedrifter, har i løpet av de to siste årene erfart at energikostnadene har steget dramatisk. Resultatet er en kostnadsulempe som ser ut til å vedvare i årene som kommer.

NO2 er også det området med størst produksjon og magasinkapasitet.

Strømprisutvalget har i liten grad foreslått effektive løsninger for å adressere situasjonen i NO2-området, hvor en vedvarende prisulempe truer med å redusere aktiviteten til det verdiskapende næringslivet eller tvinge det til å flytte. Utvalget innrømmer selv at prisforskjeller mellom ulike områder kan forvride konkurransen for bedrifter innenlands i Norge (s.102).

Statnett og andre nordiske TSO'er arbeider med å iverksette flytbasert markedskobling i første kvartal 2024. Dette systemet forventes å bidra til å senke priser i områder med høye strømpriser, da det blir mer lønnsomt å investere i produksjon der. Samtidig vil lavere priser i områder med allerede lave priser tiltrekke seg mer forbruk, og dette vil gradvis presse prisene oppover. Selv om markedet over tid vil bidra til prisutjevning, er dette en prosess som tar tid. (Note: ofte opp mot 10 år, med stadig mer krevende saksforløp mht. eksempelvis klager på naturinngrep og visuell effekt)

Det er begrenset med kortsiktige tiltak for å jevne ut prisforskjeller i løpet av korte perioder. Hvis man ønsker å redusere prisforskjellene på kort sikt, må man vurdere støtteordninger for bedrifter i høyprisområder, men dette må også tas opp med tanke på de juridiske begrensningene knyttet til statsstøtte. Vi mener det må være rom for å utfordre EU her, da ingen land vil se arbeidsplasser forsvinne. For mange av våre utenlandseide virksomheter, er Asia alternativet til etableringen de har i Norge.

Utvalget vurderer altså ikke annet enn å opprette ett pris-/budområde. Men har ikke avvist tanken på å redusere antall pris/budområder

Faktiske prisforskjeller mellom prisområdene forverres – NO2 er mest utsatt

Strømpriser NO2*

	NO2 [NOK/MWh]	NO1 [NOK/MWh]	NO5 [NOK/MWh]	Differanse NO2 / NO5
Årlig gjennomsnittlig strømpris 2021	746	742	741	+ 1 %
Årlig gjennomsnittlig strømpris 2022	2136	1947	1941	+ 9 %
Årlig gjennomsnittlig strømpris 2023**	884	711	713	+ 20 %
Gjennomsnittlig strømpris Uke 25-35 2022	3058	2190	2179	+ 29 %
Gjennomsnittlig strømpris Uke 25-35 2023	798	412	413	+ 48 %

* Ukentlige priser fra Nord Pool
**Data t.o.m. 05. nov. 2023

Årlig gjennomsnittlig strømpris for 2021 viser hvordan strømprissituasjonen normalt sett har vært i Sør-Norge før Russlands invasjon av Ukraina.

I 2022 og 2023 har differansen mellom de ulike strømrregionene i Sør-Norge økt og i 2022 var gjennomsnittlig strømpris 9 % høyere i NO2 enn NO5. Året etter er forskjellen økt til 20 % mellom de samme strømrregionene.

I perioden mellom uke 25-35 i 2022 er strømprisen 29 % høyere i NO2 enn NO5. I 2023, i samme tidsperiode, er differansen på hele 48 %. Prosentandeler er tilnærmet lik ved sammenlikning av NO2 mot NO1.

Dagens situasjon er ikke til å leve med for næringsliv og innbyggerne i NO2.

Det må politisk handling til for å jevne ut prisforskjellene mellom strømprisområdene i Sør-Norge.

Anbefalinger til vedtak:

1. Omdisponering av flaskehalsinntekter, for å redusere nettleie i aktuelle prissonene

Totalregnskap for NO2			
	2022	2023*	SUM 2022-2023
Samlet forbruk i NO2 [GWh]	34 900	23 400	58 338
Totale strømutfgifter** [MNOK]	72 500	23 600	96 000
Nettleie, energiledd, i sentralnettet*** [MNOK]	3 620	400	4 000
Bespargelse ved like priser som i NO1 Gitt uforandret samlet forbruk [MNOK]	5 570 7,7 % av totale strømutfgifter	3 300 14,1 % av totale strømutfgifter	8 900 9,3 % av totale strømutfgifter
Flaskehalsinntekter NO2 [MNOK]	8 150 11 % av totale strømutfgifter	4 500 19 % av totale strømutfgifter	12 650 13 % av totale strømutfgifter
Flaskehalsinntekter utland [MNOK]	6 550	3 300	9 850
Flaskehalsinntekter innland [MNOK]	1 600	1 200	2 800
Diff. i nettleierabatt mot NO1*** [MNOK]	0	136	136

* Data for forbruk og strømutfgifter t.o.m. 10.sept. 2023. Flaskehalsinntekter er regnet t.o.m. sept. 2023.
 ** Strømskatt til boliger, og PPAer er ikke tatt høyde for
 *** Nettleie er kun beregnet på forbruk på energileddet. Tariff for reaktiv effekt, samt rabatt for stort forbruk er ikke medregnet. Marginaltapssats grovt satt til 5%.

Flaskehalsinntektene som Statnett får må fordeles basert hvor de har oppstått, og ikke omfordeles nasjonalt som i dag.

I dag er det ikke optimal kraftflyt, da nettet ikke utnyttes optimalt mellom strømprisområdene. Statnett må pålegges å snarest innføre metoder og ta i bruk teknologi som gir bedre kraftflyt mellom prisområdene.

2. Utrede en prissone sør for Dovre og Sognefjorden

Vi observerer at land som eksempelvis Tyskland og Italia har én nasjonal prissone, men flere budområder.

Nettforbindelsen fra NO2 til prisområde 3 og dermed også mot prisområde 4 er dårlige. Prisområde 1, og 5 er langt bedre knyttet sammen og vil få ytterligere forsterking i Statnett sin nye strategi.

Reduksjon av antall prissoner:

- Krever tid til implementering, men vil kunne gi umiddelbar virkning på strømpriser.
- Har uheldige konsekvenser for driftssikkerheten og vil skape store problemer for Statnett med tanke på balansering av kraftsystemet.
- Kan føre til overbelastning i kraftnettet på grunn av regionale ubalanser mellom forbruk og produksjon.

- Vil ha direkte økonomisk betydning for våre naboland gjennom den europeiske forordningen om kapasitetsallokering og flaksehalshåndtering (CACM)

Statnett må pålegges å utrede antall prissoner, og se på Sør-Norge sør for Dovre og Sognefjorden som én strømprissone.

3. Bedre utnyttelse av nettkapasiteten, gradvis gå mot et driftskonsept nærmere N-0,9

N-1-kriteriet har vært en viktig grunnpilar for nettplanleggingen i Norge og har gitt det norske kraftsystemet en meget god forsyningssikkerhet. Samtidig fører N-1 til at store deler av nettkapasiteten forblir ubrukt som reserve til feilsituasjoner. Dette er dyrt for samfunnet, særlig når det gjelder topplasttimer som varer få timer i året, men som likevel sikres med overkapasitet i nettet. Når det samtidig finnes en rekke alternative tiltak, som tilknytning på vilkår, som kan sikre forsyningssikkerheten i topplastperioder, mener vi at det bør vurderes hvorvidt N-1 i mange tilfeller kan erstattes av en «N-0,9»-tenkning. Enkelt forklart betyr N-0,9: N-1 i 90% av tiden, dvs. at det skal være reserve i nettet 90 % av tiden mens topplastperioden sikres med andre tiltak.

Tiltak med mål om å sikre en samfunnsøkonomisk utvikling av strømmettet kan grovt deles inn i tre kategorier:

- Bedre utnyttelse av eksisterende infrastruktur - Bedre tilpasning av forbruket til eksisterende infrastruktur
- Tilpasning av infrastruktur til forbruket
- Kapasiteten i dagens strømmett kan utnyttes bedre ved å forsterke digitaliseringen av kraftsystemet. Digitaliseringen kan gi mer og bedre sanntidsinformasjon til nettets operative drift så vel som å gjøre kraftflyten mer styrbar og dermed forbedre overføringskapasiteten f.eks. mellom prisområdene.
 - Kan startes umiddelbart, men det vil ta tid å oppnå en betydningsfull masse
 - Tiltaket vil øke forsyningssikkerheten og kan redusere prissvingninger- og -topper.
 - Bedre utnyttelse av eksisterende nett

N-0,9 kriteriet må på kort sikt legges til grunn for utnyttelse av dagens strømmett, og på lengre sikt ses på i sammenheng med nettutviklingen.

4. Etablere strategisk reserve i vannmagasinene for å hindre norsk forsyningskrise, slik som andre land har strategiske reserver i form av gass, kull og oljelagre.

Begrensning av eksporten når fyllingsgraden i flerårsmagasinene avviker fra median. Det innføres kriterier for når eksport av kraft kan reduseres/stanses, basert på historisk fyllingsgrad.

- Dette tiltaket kan ha størst sannsynlighet for å være både politisk og juridisk gjennomførbart.

- I europeisk kontekst er forsyningssikkerhet for det meste definert av å sikre at det til ethvert tidspunkt vil være tilstrekkelig kraftverkskapasitet tilgjengelig. En del av forsyningssikkerheten er derfor strategiske reserver, termiske kraftverk som holdes i beredskap til nødsituasjoner.
- Norge har en væravhengig kraftproduksjon, og i tørrår kan forsyningssikkerheten være svekket av lav magasinfylling. Kriterier knyttet til fyllingsgrad kan derfor muligens anses som ekvivalente til strategiske reserver.

5. Regjeringen bes også utrede en ren strømstøtteordning for næringsliv for å sikre lavere og likere pris, og konkurransedyktige betingelser i hele landet.

Situasjonen i næringslivet er ekstraordinær. Bedrifter kneler på grunn av høye strømpriser. I en ekstraordinær situasjon, må man også kunne ta midlertidige grep utover ordinære regler for statsstøtte. Vi har sett også i andre saker, at vi tolker begrensninger i EØS-avtalen strengere enn nødvendig.

For ytterligere kommentarer, kontakt næringspolitisk leder i Næringsforeningen i Kristiansandsregionen, Roar Vigeland Osmundsen på 412 44 323, roar@nikr.no

Kristiansand 12. desember 2023

På vegne av Næringsalliansen i Agder:

Trond M. Backer

Adm. dir i Næringsforeningen i Kristiansandsregionen